

УДК 378.14

Христина Марціхів, аспірант
Національного університету "Львівська політехніка"

**ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ГАЛУЗІ ЖУРНАЛІСТИКИ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ США**

У статті проаналізовано роботи науковців, присвячені дослідженню змісту професійної підготовки журналістів в університетах США. Розкрито сутність поняття "модель" змісту освіти в американській дидактиці. Охарактеризовано основні принципи, на яких ґрунтується навчальний процес журналістів. Розглянуто окремі методи, що застосовуються при навчанні журналістів у США. Особливу увагу приділено аналізу професійної компетенції майбутніх журналістів. Визначено важливість американського досвіду та його застосування у ВНЗ України.

Ключові слова: США, професійна підготовка, професійна компетенція, бакалавр, зміст, журналіст.
Літ. 11.

Кристина Марцихий, аспирант
Национального университета "Львовская политехника"

**ПРИНЦИПЫ РЕАЛИЗАЦИИ СОДЕРЖАТЕЛЬНОГО КОМПОНЕНТА
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БАКАЛАВРОВ ГУМАНИТАРНЫХ НАУК
В ОБЛАСТИ ЖУРНАЛИСТИКИ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ США**

В статье проанализированы работы ученых, посвященные исследованию содержания профессиональной подготовки журналистов в университетах США. Раскрыта сущность понятия "модель" содержания образования в американской дидактике. Охарактеризованы основные принципы, на которых основывается учебный процесс журналистов. Рассмотрены отдельные методы, применяемые при обучении журналистов в США. Особое внимание уделено анализу профессиональной компетенции будущих журналистов. Определена важность американского опыта и его применение в вузах Украины.

Ключевые слова: США, профессиональная подготовка, профессиональная компетенция, бакалавр, содержание, журналист.

Khrystyna Martsihiv, Postgraduate Student
Lviv Polytechnic National University

**THE PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION OF CONTENT COMPONENT OF
TRAINING OF BACHELORS IN JOURNALISM IN THE AMERICAN HIGHER SCHOOL**

The author dwells upon the theoretical and practical component content aspects of journalist professional training in the universities of USA. A brief overview of the concept "a model" in American didactics has been given. The Classification of Instructional Programs, established by American National Center for Education Statistics, has been described.

Analyzing the methodology of media education in the universities of USA the author reveals that it is closely related with learning of various subjects such as History, Art, English and Literature, and based on learning the certain thematic chapters: the structure of media texts and their peculiarities of creation.

The special attention is drawn to the analysis of journalist professional competence. It is revealed that the key competence for would-be specialists in media field is the development of critical thinking based on perception and evaluating the different types of information. Another important competence is communicative, consisted in making the dialogues, solving conflict situation, understanding nonverbal speech. The language competence (knowing several languages) helps to survive in the multicultural society.

Characterizing the educational programs of journalist professional training in the American higher education, the main principles are identified: a principle of humanization focused on the personality of student, ones goals and interests; a principle of fundamentalism focused on journalist's training in the conditions of mobility; didactic the principle of active and conscious appropriation of knowledge and skills; a principle of clarity and lingvodidactic (especially, a principle of concentration, functionality and stylistic differentiation). The author also highlights that the educational programs for journalist are concentrated on forming the theoretical skills.

The importance of American experience and its application into the universities of Ukraine are determined.

Keywords: the professional training, a professional competence, Bachelor, content, a journalist.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Початок ХХІ ст. характеризується прискореним розвитком та модернізацією усіх сторін суспільного життя. Тому освіта у сучасному суспільстві вважається пріоритетним напрямком розвитку та забезпечує конкурентоспроможність країни на ринку.

Економічні, політичні, інформаційні і культурні процеси, які відбуваються у США, наповнюють новим змістом професійну діяльність спеціаліста у галузі журналістики. Закономірним є висунення нових вимог до професійних знань, досвіду та підготовки майбутніх фахівців у цій галузі.

Проблема формування професійної підготовки майбутніх журналістів пов'язана із розв'язанням протиріч між теоретичним, предметним змістом цієї діяльності та практичним міжпредметним характером професійної діяльності. З цього погляду цікавим є вирішення проблем про те як зробити підготовку журналістів більш ефективною та привести її відповідно до вимог сучасної системи освіти, вдосконалити журналістську майстерність та підвищити їхній професіоналізм.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

Система освіти в США є предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Зокрема, розглядаються у роботах О. Глузман, В. Дикань, Т. Ларіної, П. Пасинкової, Л. Смально та інших. Підходи до навчального процесу в системі освіти США аналізував В. Гаргай, методологію вищої педагогічної освіти закордоном – Л. Пуховська.

Різним аспектам проблемам професійної підготовки журналістів у США приділяють увагу К. Безелгет, О. Гресько, М. Мастерман, Л. Нагорнюк, В. Різун, К. Тайнер, А. Ширяева тощо. Принципи гуманізації та гуманітаризації освіти в університетах США досліджував Р. Беланов; розвиток змісту освіти студентів-журналістів в США: Д. Вівер, Г. Головченко, К. Мелладо, Р. Хоббс.

Мета статті полягає у розкритті принципів змістового компонента навчання журналістів у системі вищої освіти США.

Для досягнення поставленої мети були поставлені такі **завдання**:

- здійснити аналіз педагогічної літератури з даної проблеми;
- дослідити особливості змісту освітніх програм професійної підготовки журналістів;
- з'ясувати структуру професійної компетентності журналістів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Зміст навчання – це обґрунтований, логічно упорядкований, фіксований в навчальній документації (програмах, підручниках) та

необхідний для вивчення матеріал, який визначає зміст діяльності викладача й пізнавальної діяльності студентів.

Сьогодні неможливо створити загальну модель змісту професійної журналістської освіти, саме тому очікується процес диверсифікації освітніх програм, а тому на зміну прийде сукупність програм різної спрямованості та спеціалізації, включаючи риси як академічно-орієнтованої, так і практично-орієнтованої освіти.

Поняття “модель” розглядають як знакову систему, яка відтворює чи відображає предмет дослідження, дозволяє отримати нову інформацію у процесі його вивчення; відтворює дидактичний процес, показує в цілісності його структуру, функціонування та зберігає цю цілісність на всіх етапах дослідження [1, 9]. Саме тому невід'ємним компонентом формування професійної підготовки журналістів є змістовий компонент моделі.

Спеціальність “Журналістика” у системі вищої університетської освіти США належить до галузі суспільно-гуманітарних наук. Г. Онкович зазначає, що медіаосвіта – це процес навчання та самонавчання особистості за посередництва ЗМІ. Дослідник розглядає медіаосвіту як автономну дисципліну, що може бути інтегрована в традиційні дисципліни [2, 66].

Відповідно до Класифікатора освітніх програм 2010 (Classification of Instructional Programs – 2010), розробленого Національним центром освітньої статистики Департаменту освіти США, спеціальність 09.01 “Комунікація та медіа навчання” (англ. – Communication and Media studies), 09.04 “Журналістика” (англ. – Journalism), 09.07 “Радіо, телебачення та цифрова комунікація” (англ. – Radio, Television and Digital Communication), 09.09 “Тропадські відносини, реклама та прикладна комунікація” (англ. – Public Relations, Advertising, and Applied Communication), 09.10 “Видавнича справа” (англ. – Publishing) є складовою галузі знань 9 “Комунікація, журналістика та інші споріднені програми” (англ. – Communication, Journalism and related programs) [5].

Для кожної з цих спеціальностей, властивий розширений код, наприклад для спеціальності 09.01 “Комунікація та медіа навчання” (англ. – Communication and Media studies) – 09.100 “Комунікація в загальному” (англ. – Communication, general), освітня програма фокусується на всебічному вивченні комунікації і охоплює дослідження засобів масової інформації, старих і нових медіа технологій, соціальних і політичних аспектів медіа, риторики. Вона

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ГАЛУЗІ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ США

охоплює також вивчення міжособистісної, групової, організаційної та міжкультурної комунікації; теорії комунікації; формування критичного мислення, аргументації і переконання; створення письмового повідомлення. Спорідненою до освітньої програми 09.101 “Система мовного зв’язку та риторика” (англ. – Speech communication and Rhetoric) є програма 23.1304 “Риторика та композиція” (англ. – Rhetoric and composition), яка зосереджується на вивченні історичних та сучасних теорій риторики, лінгвістики, аналізу практики грамотності в культурних та крос-культурних контекстах [5].

Освітня програма 09.401 “Журналістика” (англ. – Journalism) базується на теорії та практиці збирання, обробки та донесення новин, підготовці майбутніх фахівців до професійної роботи на телебаченні чи радіо, а також містить інструкції щодо написання та випуску новин, репортажів, графічного дизайну, закону та політики журналістики, професійних стандартів та етики, дослідницьких методів, історії журналістики та критики. На противагу попередній програмі, 09.402 “Радіожурналістика” (англ. – Broadcast Journalism) має за мету навчити журналістів методів та технік звітності, принципів мовленнєвої та звукової системи; процедури увімкнення та вимкнення мікрофона; законів та політики ЗМІ.

Програма для спеціальності 09.701 “Радіо та телебачення” (англ. – Radio and television) спрямована на вивчення теорії, методів, технік, які використовуються для планування, випуску та розповсюдження аудіо та відео програм, повідомлень; надає практичні навички у сфері роботи менеджера, директора, продюсера телевізійних чи радіо передач, шоу тощо. Спорідненою до програми 09.0702 “Цифрова комунікація та Медіа” (англ. – Digital Communication and Media) є програма 50.0102 “Цифрове мистецтво” (англ. – Digital arts), яка спеціалізується на розробці, використанні, критичному оцінюванні та регулюванні нових електронних технологій зв’язку з використанням комп’ютерних програм; і що готує особу для роботи в якості розробників і менеджерів цифрових засобів масової комунікації. Вона охоплює освоєння комп’ютерних і телекомунікаційних технологій та процесів; проектування і розробку цифрових комунікацій; маркетинг; цифровий зв’язок регулювання, правові та політичні засади медіа тощо [5].

Варто зауважити, що приклади споріднених за змістом освітніх програм допомагають визначити подібні за профілем програми, які у

класифікації були віднесені до освітніх програм іншої спеціальності. Кожна з спеціальностей – унікальна і характеризується широким спектром знань та навичок.

Своєю чергою, 09.0900 “Громадські відносини, реклама та прикладна комунікація” (англ. – Public relations, Advertising, and Applied Communication) є типом програм зорієнтованих на вивчення питань організації комунікативного процесу, зв’язків з громадськістю та теорією реклами; принципів та методів переконання; маркетингової стратегії. Також ця програма містить інструкції із створення та дизайну зображення, мультимедійних презентацій; підготовки до публічних виступів. Спорідненими за змістом освітніми програмами є: 09.0902 “Громадські відносини” (англ. – Public relations), 09.0903 “Реклама” (англ. – Advertising), 50.0402 “Комерційне та рекламне мистецтво” (англ. – Commercial and Advertising art), які надають навички щодо використання художніх прийомів для ефективного обміну ідеями та інформацією між діловими партнерами за допомогою ілюстрацій та інших форм цифрових і друкованих ЗМІ; охоплюють інструкції щодо концепції дизайну, методів гравірування, карикатури, живопису, колажу і комп’ютерної графіки [5].

Освітня програма 09.1001 “Видавнича справа” (англ. – Publishing) фокусується на процесі управління виробництвом, видання та розповсюдження друкованих та електронних книг, інших текстових продуктів і готує журналістів до управління редакційними, технічними та діловими аспектами видавничої діяльності. Програма передбачає інструкції з планування виробництва і проектування, редагування, бізнесу та авторського права, операцій видавничої галузі, укладення контрактів та закупівель, збуту продукції, електронних видань і торгівлі, історії видання та професійних стандартів етики тощо [5].

Здійснюючи аналіз “медіаосвіти” або, як ще її називають “медіа грамотності” у США, можна стверджувати, що практично майже у всіх університетах (у 50 штатах) існують факультети журналістики, мас-медіа, комунікації або існують курси з медіа (на факультетах журналістики, мистецтва, кінематографії, культурології, політології та інших).

Створення освітніх програм для журналістів в США пов’язане з боротьбою різних пріоритетів: з однієї сторони утверджувалася модель, яка зосереджувалася на отриманні практичних навичок у роботі у ЗМІ, а з іншої сторони – увага фокусувалася на засвоєнні теоретичних знань.

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ГАЛУЗІ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ США

Американська система освіти в цілому завжди опиралася на виконання різноманітних практичних завдань. Ця методика отримала назву “навчання через проекти” або “проектні навчальні курси”. Відповідно до поглядів американської дослідниці К. Тайнер медіаосвіту можна умовно поділити на 2 частини: читання та письмо, які часто називають “аналізом та практикою” [9, 12]. Проте дослідження американської науково-педагогічної літератури в області медіаосвіти підтверджує інформацію, що більшість американських учених опираються на теоретичні концепції, розроблені та визнані спеціалістами у цій галузі: Л. Мастерманом (L. Masterman), К. Безелгетом (C. Bazalgette) тощо.

Здійснюючи аналіз медіаосвіти в навчальних закладах США, можна зробити висновок, що вона формується навколо 3 напрямків розвитку: 1-ий напрямок об’єднує норми, цінності, стандарти та практику у сфері журналістики; 2-ий – акцентує увагу на соціальних, культурних, політичних, економічних, юридичних та етичних аспектах журналістики; 3-ий – надає знання про світ та інтелектуальні виклики, які постають перед журналістикою.

Програма журналістської освіти повинна охоплювати розділи, які називаються основами медіа освіти та призначені для формування у студентів необхідних інтелектуальних та професійних навичок. Ці розділи базуються на: вмінні висловлювати власну точку зору, включаючи навички аналізу, синтезу та оцінки незнайомого матеріалу, здатності писати чітко та ясно, використовуючи методи оповіді, опису та аналізу. З вище сказаної інформації, можна зробити висновок, що напрямок освітньої програми, до якої відноситься блок дисциплін, присвячених інтелектуальному розвитку, вміщують цикли курсів з журналістики, гуманітарних та природничих наук. Це означає, що вивчення журналістики може поєднуватися з будь-якою іншою дисципліною [10, 7 – 23].

Дослідивши освітні програми провідних університетів США, таких як Університету Флорида (англ. – University of Florida), Університету Темпл (англ. – University of Temple), Університету Колумбії (англ. – Columbia University), Університету Індіана (англ. – Indiana University), Університету Арізона (англ. – Arizona University) тощо, було виявлено, що професійна підготовка у галузі журналістики пов’язана з вивченням системи знань з різних сфер, які утворюють своєрідний комплекс. Слід зазначити, що більшість освітніх програм із журналістики для бакалаврів в університетах США охоплюють такі

основні курси: 1) базові та спецкурси з створення новин; 2) закони медіа; 3) етичні норми медіа; 4) засоби та технології журналістики. Інші курси розглядаються як елективні дисципліни. Практика надає можливості майбутнім фахівцям отримати досвід у цій сфері.

Проаналізувавши освітні програм підготовки фахівців із журналістики в університетах США, можна виокремити принципи, на яких вони ґрунтуються. Основним принципом сучасної професійної освіти США є передусім принцип гуманізації.

Гуманізація професійної підготовки журналістів є головною умовою гармонійного розвитку особистості. Гуманістична технологія освіти припускає не лише засвоєння студентами знань і формування в них умінь і навичок, але і дає можливість “відкривати” ці знання самим. Ця технологія освіти робить акцент на особистості студента, його інтересах та цілях. Саме тому зміст дисциплін професійно-орієнтованої підготовки журналістів має бути спрямований на формування у студентів умінь розуміти й адекватно оцінювати своє місце в майбутній професійній діяльності, на розвиток системи морально-етичних норм, які будуть визначати їх подальшу поведінку в суспільстві [3, 77 – 78].

Принцип фундаменталізації спрямований на підготовку журналістів в умовах мобільного ринку інтелектуальної праці, що визначає рівень конкурентоспроможності; перехід до міждисциплінарного знання, до оволодіння методологією предмета, до інтелектуальних основ професійної діяльності. Отже, головними завданнями фундаментальної освіти є формування наукового способу мислення: кожний грамотний фахівець журналіст повинен мати уявлення про основні закони мислення і його форми, уміти логічно міркувати, мотивувати свої ідеї, обґрунтовувати свою думку [4, 294 – 300].

Не менш важливими принципами медіаосвіти в США є дидактичні принципи, а саме принцип активного та свідомого засвоєння знань і навичок (англ. – the principle of the active and conscious appropriation of the knowledge and skills). Зазначимо, що провідна мета підготовки журналістів полягає у навчанні студентів вчитися самостійно, тобто: 1) точно діагностувати навчальну ситуацію; 2) обирати стратегію для вирішення поставлених проблем; 3) контролювати ефективність стратегії; 4) бути достатньо вмотивованими, щоб залучитися до навчальної ситуації для її повного завершення. Американські науковці С. Вайнштейн (C. Weinstein) та Р. Меєр (R. Mayer) пропонують чотири стратегії для самостійного навчання, які продуктивно використовуються упродовж

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНИХ НАУК У ГАЛУЗІ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ США

навчального процесу: повторення, детальний розгляд, розподіл на категорії та самоконтроль [11, 318].

Іншими ключовими принципами освітніх програм є принципи, що ґрунтуються на вивченні специфіки мови та мовлення, зокрема лінгводидактичні: принцип концентрації (повторення матеріалу, його поглиблення й розширення); принцип розмежування лінгвістичних явищ на рівні мови та мовлення (виділення трьох аспектів: мовного система мови, мовленнєвого спосіб формування й формулювання думок за допомогою мови, мовнодіяльнісного здійснення процесу спілкування); принцип функціональності (мовний матеріал вводиться з урахуванням змісту висловлювання) (the principle of functionality); принцип стилістичної диференціації (англ. the principle of stylistic differentiation) [8, 31], мінімізації мови (відбір мовленнєвих і мовних засобів для занять) [6, 70]; принцип поетапності у формуванні мовних навичок (the principle of gradualism in the formation of language skills) [7, 18]; принцип акцентування уваги на взаємодії в аудиторії (підтримка навчання та інтеракційних потреб студентів, інтеграція студентів у соціальний та академічний простір з вивчення другої мови) тощо.

Висновки з даного дослідження. На підставі вище зазначеного, можна зробити такі висновки: зміст професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі журналістики ґрунтується на дидактичних та лінгводидактичних принципах, а також принципах гуманізації та фундаменталізації; спрямований на формування ключових та фахових компетенцій, структурований відповідно особистісних потреб студентів. Проаналізувавши професійну підготовку фахівців-журналістів, можна стверджувати, що вона безпосередньо пов'язана з формуванням і розвитком системи знань, умінь і навичок, які складають професійну компетентність майбутніх спеціалістів. Матеріали дослідження мають теоретичну та практичну цінність і можуть бути використані в дослідженнях з порівняльної педагогіки. **Перспективними напрямками** дослідження вважаємо обґрунтування новітніх принципів навчання журналістів у США.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова О. С. *Базові знання з педагогіки: становлення, розвиток, технологія формування: [монографія]* / О. С. Антонова. – Житомир: ЖДПУ, 2004. – 152 с.
2. Онкович Г. В. *Медіапедагогіка. Медіаосвіта. Медіадидактика* / Г. В. Онкович // *Вища освіта України*. – 2007. – № 2. – С. 63 – 69.

3. Майоров А.В. *Гуманізація освітньої системи США // Радянська школа*, 1991. – №12. – С.77 – 78.

4. Шатковська Г.І. *Дидактичні принципи, умови і закономірності фундаменталізації навчання студентів* / Г. І. Шатковська // *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки*. – 2014. – Вип. 1. – С. 294 – 300.

5. *Classification of Instructional Program (CIP)* [Electronic resource]. – URL: <http://www.nces.ed.gov/ipeds/cipcode/cipdetail.aspx?y=55&cid=88050>

6. *Optimality and Functionality: some critical remarks on to syntax* [Electronic resource] / Frederick J. Newmeyer. – University of Washington, July 2000. – P. 70. – URL: <http://roa.rutgers.edu/files/402-0800/402-0800-NEWMAYER-0-0.PDF>

7. *Progress in the English Language Program* [Electronic resource] / *Course Catalogue 2011–2012: Pontifical College of Josephinum*. – P. 18. – URL: <http://www.pcj.edu/registrar/2011-12catalog.pdf>

8. *Style and Sociolinguistic Variation* / ed. by P. Eckert and J. Rickford. – Stanford University: Cambridge University Press, 2001. – P. 31.

9. Tyner K. *Directions and Challenges for Media Education. Telemedium. The Journal of Media Literacy* / Tyner K. – 2000. – № 46 (1). – P.12

10. *UNESCO series on Journalism education. Model curricula for journalism education*. – France. – 2013. – 211 p.

11. Weinstein C. E. *The teaching of learning strategies*. In M. C. Wittrock. (Ed.) *Handbook of research on teaching* / Weinstein C. E., Mayer R. E. – New York: Macmillan, 1996. – P. 315 –327.

REFERENCES

1. Antonova, O. Ye. (2004). *Bazovi znannia z pedahohiky: stanovlennia, rozvytok, tekhnolohiia formuvannia* [Basic knowledge of pedagogy: establishment, development, technology formation]. Zhytomyr: ZhDPU, 152 p. [in Ukrainian].
2. Onkovych, H. V. (2007). *Mediapedahohika. Mediaosvita. Mediadydaktyka* [Mediapedagogy. Mediaeducation]. *Vyshcha osvita Ukrainy*, no. 2, pp. 63 – 69. [in Ukrainian].
3. Maiorov, A. B. (1991). *Humanizatsiia osvitnoi systemy SShA* [Humanisation of US educational system]. *Radianska shkola*, no. 12, pp.77 – 78. [in Ukrainian].
4. Shatkovska, H.I. (2014). *Dydaktychni pryntsyypy, umovy i zakonmirnosti fundamentalizatsii navchannia studentiv* [Dydactic principles, conditions, regularities of fundamentalization of students' education]. *Berdiansk*, no.1, pp.294 – 300. [in Ukrainian].
5. *Classification of Instructional Program* (2010). [Electronic resource]. URL: <http://www.nces.ed.gov/ipeds/cipcode/cipdetail.aspx?y=55&cid=88050>. [in English].
6. Newmeyer, F. J. (2000). *Optimality and Functionality: Some Critical Remarks on to Syntax*. Retrieved 20.07.2016 from: <http://roa.rutgers.edu/files/402-0800/402-0800-NEWMAYER-0-0.PDF>. [in English].

РОЗВИТОК ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ У ФРАНЦІЇ (кінець XX – початок XXI ст.)

7. Course Catalogue. Pontifical College of Josephinum (2012). Progress in the English Language Program. Retrieved 20.07.2016 from: <http://www.pcj.edu/registrar/2011-12catalog.pdf>. [in English].

8. Eckert, P. & Rickford, J. (2011). *Style and Sociolinguistic Variation*. Stanford University: Cambridge University Press, p. 31. [in English].

9. Tyner, K. (2000). Directions and Challenges for

Media Education. *Telemedium. The Journal of Media Literacy*, 46 (2), p.12. [in English].

10. UNESCO series on Journalism education. Model curricula for journalism education. (2013), France., 211 p. [in English].

11. Weinstein, C. E. & Mayer, R. E. (1996). The Teaching of Learning Strategies. In: Wittrock, M. C. (Ed.) *Handbook of Research on Teaching*. New York: Macmillan, pp. 315–327. [in English].

Стаття надійшла до редакції 17.08.2017

УДК 37.013

Аліна Леснянська-Дошчак, аспірант кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

РОЗВИТОК ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ У ФРАНЦІЇ (кінець XX – початок XXI ст.)

У статті проаналізовано особливості розвитку полікультурної освіти учнівської молоді у Франції впродовж кінця XX – початку XXI ст. Охарактеризовано офіційні документи, в яких відображено ідеї міжкультурної та полікультурної освіти. Вказано на освітні програми, які реалізувалися в школах Франції в контексті полікультурної освіти школярів. Констатовано причини, які увіразнили в освітньому просторі Франції проблеми міжкультурної освіти та навчання, а також вказано на шляхи їхнього розв'язання французькими педагогами.

Ключові слова: полікультурна освіта, полікультурне виховання, полікультурне навчання, учні, Франція.

Літ. 10.

Алина Леснянская-Дошчак, аспирант кафедры сравнительной педагогики и методики преподавания иностранных языков Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко

РАЗВИТИЕ ПОЛИКУЛЬТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВО ФРАНЦИИ (конца XX – начала XXI в.)

В статье проанализированы особенности развития поликультурного образования учащейся молодежи во Франции в течение конца XX – начала XXI в. Охарактеризованы официальные документы, в которых отражены идеи межкультурного и поликультурного образования. Указано на образовательные программы, которые реализовались в школах Франции в контексте поликультурного образования школьников. Констатировано причины, акцентирующие в образовательном пространстве Франции проблемы межкультурного образования и обучения, а также указано на пути их решения французскими педагогами.

Ключевые слова: поликультурное образование, поликультурное воспитание, поликультурное обучение, ученики, Франция.

Alina Lesnyanska-Doshchak, Postgraduate Student of the Comparative Pedagogy and Methods of Teaching of Foreign Language Department Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE DEVELOPMENT OF MULTICULTURAL EDUCATION IN FRANCE (at the end of the XX – the beginning of the XXI century)

The article analyzes the peculiarities of the development of multicultural education of youth in France during the end of the XX – the beginning of the XXI century. The fact that the intercultural approach is often traced in various normative and educational documents both directly or indirectly since the official acknowledgment of the existence of cultural and ethnic discrimination in government education issues are proved. The official documents reflecting the ideas of intercultural and multicultural education as well as the educational programs having been implemented in French schools in the context of student multicultural education have also been regarded.